

Народният празник Сурова в Пернишко

Извадка от инвентара

В България Националният регистър на нематериалното културно наследство е създаден в периода 2001–2002 г. от експертен екип учени от Института за етнология и фолклористика с Етнографски музей при БАН с участието на Министерство на културата на Република България, както и координираните от него регионални административни структури в областта на културата, вкл. националната мрежа на българските читалища (в съответствие с Конвенцията, в частност - чл. 11 (б). Националният регистър е обнародван на официалната електронна страница на Министерството на културата на следния адрес: <http://www.treasuresbulgaria.com/main.php>.

През 2004 г. е публикуван в книга на български и английски език: Живи човешки съкровища – България. Living Human Treasures – Bulgaria. София: Академично издателство „Марин Дринов“, 2004.

Регистърът обхваща основните области на нематериалното културно наследство (съгласно Конвенцията чл. 2.2.), съобразени със спецификите на българското нематериално културно наследство и формулирани в шест основни дялове; съдържа номенклатура с елементи, организирани на две нива: национално и регионално. Регионалната номенклатура включва всички 28 административни области в страната.

В българския национален регистър елементът Сурова е вписан в националната номенклатура и в регионалната номенклатура на Пернишка област. Празникът Сурова/ Васильовден/ Нова година е посочен в Националната номенклатура в разделите „Традиционни обреди и празници“ и „Традиционно танцуване и детски игри“ на страниците: 25, 64, 111. (на български език); 301, 337, 383 (на английски език).

Сурвакарските маски и костюми като пример за традиционно изработване на предмети за обреди и празници са посочени на страниците: 116 (на български); 388 (на английски).

В Регионалната номенклатура на Пернишка област елементът пръсъства в разделите:

- „Традиционни обреди и празници“ в рубриката „Традиционно празнуване на православни църковни и народни празници“/ „Васильовден“ на страници: 196 (на български език); 450 (на английски език).
- „Традиционно танцуване и детски игри“, в рубриката „Обредно танцуване“/ „Васильовден“ на страници: 198 (на български език); 452 (на английски език).
- „Традиционни занаяти, домашни дейности и поминъци“, в рубриката „Изработване на предмети за обреди и празници (сурвакарски маски и костюми)“ на страници: 199 (на български език); 453 (на английски език).

Същото може да се проследи на в електронната версия на посочения по-горе електронен адрес.

Извадката от инвентара на български език е както следва:

Национален инвентар на елементи на нематериалното културно наследство

- извадка-

Области:

- социални практики, обреди и празници
- знания и практики, свързани с прородата и вселената
- традиционни занаяти

Елемент на нематериалното културно наследство:

Народният празник Сурова в Пернишко

Название на елемента:

Сурва, Сирова, Сурвакарски игри, Васильовден, Нова година

Територия на разпространение:

Народният празник Сурова с традиционните маскарадни игри е жива практика в следните селища на Пернишка област: Бела вода, Ярджиловци, Драгичево, Кралев дол, Люлин, Батановци, Черна гора, Лесковец, Мещица, Големо Бучино, Богданов дол, Витановци, Расник, Ковачевци, Сирищник, Косача, Чепино, Светля, Габров дол, Лобош, Елов дол, Дивля, Извор, Стефаново, Друган, Бегуновци, Кошарево, Велковци, Долна Секирна, Гигинци, Ноевци, Слаковци, Радомир, Копаница, Дивотино, Пещера, Калище, Земен, Дрен, Ракиловци, Банище.

Синтезирано описание:

Народният празник Сурова в Пернишко се изпълнява по традиция всяка година на 13 и 14 януари – Нова година по стария календар (функциониращ до 1916 г.) Основното ядро на елемента е маскарадната обредност, чрез която поколения наред се осъществява позитивен преход от старата към новата година. Преките изпълнители на тази старинна и жива до днес новогодишна обредност са сурвакарските маскарадни групи, които през тези дни играят и обхождат селищата. Масовата част са преоблечени с обърнати кожи или в дрехи, нарязани на пъстроцветни ресни; на кръста си всеки има няколко десетки звънци, а на главата маска, изработена от дърво, препарирани части на домашни животни, кожи, рога, опашки, птичи крила и пера; маските са зооморфни и по-рядко антропоморфни. Сред множеството маскирани задължителни персонажи със специални роли са „водачът“, „младоженците“, „свещениците“, „мечките с мечкари“.

Вечерта на 13 януари сурвакарите излизат в центъра на селището, палят огънове, играят около тях, закачат се с множеството, гостуват на съседни села, посрещат други маскарадни групи, всички заедно играят хоро и се веселят. Рано сутринта на 14 януари, маскираните се събират отново, за да обходят селището. Във всяка къща ритуално „венчават младоженците“, „мечката гази за здраве“. Стопаните ги чакат с обредна трапеза, гощават ги и ги даряват богато. Посещението на маскираните във всеки дом е задължителна норма.

Носители и практикуващи елемента:

До началото на XX век са се маскирали само младите неженени мъже от селищната общност, тъй като елементът е изпълнявал инициационни функции, пряко свързани с мъжките посвещения и женитбата. Днес в сурвакарската група

равнопоставено и активно, освен мъже от всички възрасти, се включват много жени и деца.

Възраст на носителите и практикуващите:

В празника Сурова се включват всички хора, независимо от тяхната възраст.

Пол:

И двата пола.

Социални и професионални категории:

Всякакви социални и професионални категории.

Националност:

Българи и малцинствената група на ромите, живеещи на територията на Пернишка област.

Съвременно състояние на елемента:

Основното ядро на елемента е маскарадната обредност, чрез която поколения наред се осъществява позитивен преход от старата към новата година. Преките изпълнители на тази старинна и жива до днес новогодишна обредност са сурвакарските маскарадни групи, които през тези дни играят и обхождат селищата.

Преките изпълнители на сурвакарските маскарадни игри са групи, съставени във всяко село от 50-60 души – мъже, жени и деца, които днес практикуват в няколко десетки села. Общо за региона участниците в маскарадните групи са над 2500 души и се наричат „сурвакари“, „сурвашкаре“, „сирвискаре“, „мечкаре“. На практика празникът обхваща и селищни общности, които не са формирали (обикновено поради малък брой жители) собствена сурвакарска група, тъй като маскираните посещават всички домове в своето селище, а често и съседни селища.

Чрез изпълнението на елемента се реализира една постоянна форма на общуване между хората от различни социални, професионални, възрастови групи, основана на предаване, усвояване и изразяване на традиционни знания и умения и интегриране върху определен, утвърден в празника, начин на мислене, чувстване, преживяване. Празникът Сурова в Пернишко изпълнява перспективно-интегрираща роля за

изграждането на „мост между поколенията“. Атрактивността на маскарадното празнично преживяване привлича младите, подсилва самочувствието им като продължители традицията и изразители на културната самобитност на своите селищни общности.

Мерки за опазване:

1) Законодателство

В България Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство от 2003 г. е ратифицирана на 10.03.2006 г.

Законът за културното наследство, приет от Народното събрание на 26.02.2009 г., е в сила от 10.04.2009 г. и е обнародван в Държавен вестник бр. 19 от 13.03.2009 г. с последно изменение от 15.06.2012 г.: <http://www.unesco-bg.org/culture/bul-ich/?language=bg&article=documents§ion=regulations&post=14>

През 2001-2002 г. екип от експерти изработи електронна версия на българския национален регистър на нематериалното културно наследство – „Живи човешки съкровища – България“. Номенклатура на дейностите: <http://www.treasuresbulgaria.com/main.php>.

През 2004 г. регистърът е публикуван в книга на български и английски език: Живи човешки съкровища – България. Living Human Treasures – Bulgaria. София: Академично издателство „Марин Дринов“, 2004.

Със Заповед на Министъра на културата са създадени Национални комисии за провеждане на селекции по програмата „Живи човешки съкровища – България“ през 2008, 2010 и 2012 г.

2) Участие на институции:

Идеята за вписване на Народния празник Сурова в Пернишко в Националната представителна листа на нематериалното културно наследство бе подета от самите общности носители на елемента, след информирането им за създадената и функционираща Национална система Живи човешки съкровища – България. Както е по правилата на програмата, институционалната отговорност на местно равнище за провеждане на процедурите по Регионалният исторически музей - Перник. Инициативата беше подкрепена от областната и общинската управа, кметствата на селищата, в които се практикува елементът. Отдел Култура на Община Перник съдейства за събирането на представители от всички сурвакарски групи, където се

официализира решението да бъде подадена кандидатура за националната селекция. Ръководителите на групите и читалищните секретари събраха за кратко време и предоставиха за изготвяне на необходимата документация: архивни и съвременни фотографии, любителски и професионални филми от празника Сурова в Пернишко, както и от изяви на групите в страната и чужбина по други поводи. В селищата бе създадена стройна организация за събиране на подписи за свободно и информирано съгласие от всеки участник в сурвакарска група. За една седмица бяха събрани няколко хиляди подписа от 31 села в района. Специалистите от Отдел Култура на Община Перник и от областната администрация събраха допълнителна информация за празника във всички селища на района.

Участниците в Народния празник Сурова се информираха за заседанията на експертите от Националния съвет за нематериално културно наследство към Министерството на културата и за хода на селекцията. При всяка възможност популяризираха ценностните стойности на елемента пред широката общественост и значимостта на включването му в Националната листа на нематериалното културно наследство. Проведена бе активна медийна кампания, информацията от която достигаше и до най-малките селища в областта. В подготовката на кандидатурата участието на общностите и групите носители на елемента беше пряко и масово.

След номинирането на Празника Сурова в Пернишко на национално ниво, той получи пълната подкрепа от Националния съвет за нематериално културно наследство с решението да бъде изготвена кандидатура за вписването му в Представителната листа на нематериалното културно наследство на човечеството. Ръководителите на сурвакарските групи отново по собствена инициатива създадоха организация за съставяне на необходимата документация, декларираща тяхното свободно и информирано съгласие.

Изготвянето на кандидатурата за вписването в Представителната листа на нематериалното културно наследство на човечеството се координира от Министерство на културата на Република България и се реализира от експерти на Института за етнология и фолклористика с Етнографски музей при Българска академия на науките, съвместно с Регионалния исторически музей – гр. Перник, с активната подкрепа на Областната и Общинската администрация на гр. Перник, кметствата и читалищата в селищата от областта.

3) Предвиждане мерки за опазване:

По-нататъшно развитие на законовата рамка, което да улесни опазването на елемента.

Теренни проучвания за допълване информация за елемента; съхраняване на информацията за елемента в архивни фондове; популяризиране на елемента.

Общинските власти с отделите за култура в Пернишка област, Регионалният исторически музей и местните музеи в по-малките градове изследват, документират, съхраняват и популяризират традиционните маскарadni игри по Сурва и финансово ги подпомагат.

За поддържане на празника Сурова, Община Перник създаде през 1966 г. Фестивал на маскарadните игри. В днешно време той се провежда ежегодно в края на януари, две седмици, след като празникът в селата вече се е състоял. Още в началото, макар да бе обявен като регионален, фестивалът приобщи групи за маскарadни игри от цялата страна и придоби национален характер. Фестивалът в Перник стимулира събуждането на маскарadните игри в редица селища, както и възникването на още фестивални прояви в градска среда. През 1985 г. получи статут на международен, под названието „Международен фестивал на маскарadните игри „Сурова“. Днес във фестивала с международно участие ежегодно се представят над сто групи с повече от 6000 маскирани. Национални и чуждестранни медии активно отразяват събитията. Всеобщият интерес към Празника Сурова с маскарadните игри още повече мотивира неговите носители да опазват и предават грижливо елемента. Вписването му в Националната представителна листа на елементи на нематериалното културно наследство през 2012 г. е признание за неговата стойност и гарантира ангажираността на държавните институции.

Събиране на данни, участие на общности:

Представители на общностите (маскарadните групи от 36 селища в Пернишка област) подкрепят кандидатурата на елемента за включване в Представителния списък на ЮНЕСКО за нематериално културно наследство на човечеството, като предоставиха на експертите материали и документи, необходими за изготвянето ѝ.

Регионален исторически музей – гр. Перник, РЕКИЦ – гр. Перник и Областната и Общинската администрация на гр. Перник, кметствата и читалищата в селищата от областта подкрепят и подпомагат изготвянето на кандидатурата.

Институтът на етнология и фолклористика с Етнографски музей при БАН подкрепя кандидатурата и участва с експерти, които се включиха в изготвянето на кандидатурата.

Изготвено от:

Иглика Мишкова – ИЕФЕМ-БАН

д-р Милена Любенова – ИЕФЕМ-БАН

The Folk Feast Surova in Pernik Region

Inventory Excerpt

In Bulgaria the National Inventory of ICH was developed in the period 2001–2002 by an expert team from the Institute of Ethnology and Folklore Studies with Ethnographic Museum, with the participation of the Ministry of Culture of the Republic of Bulgaria and the regional administrative structures in the field of culture coordinated by the Ministry, including the national network of the Bulgarian community centres (in conformity with the Convention, in particular Art. 11 (b)). The National Inventory was published on the official website of the Ministry of Culture: <http://www.treasuresbulgaria.com/main.php>.

In 2004 it was published as a book, both in Bulgarian and in English: Живи човешки съкровища – България. Living Human Treasures – Bulgaria. Sofia: “Marin Drinov” Academic Publishing House, 2004.

The Bulgarian Inventory of ICH includes two parts: one National and 28 Regional – for the 28 administrative districts in Bulgaria. The Inventory covers the main fields of the ICH (in accordance with the Convention, Art. 2.2.), it conforms to the specifics of the Bulgarian ICH and is formulated in six main sections.

In the Bulgarian National Inventory, the element was added to the national list and to the regional list of Pernik region. The element **Surva/ St. Basil’s Day/ New Year** is indicated in the National Inventory in the part **“Traditional Rites and Fests”** and **“Traditional Dances and Children’s Games”** on pages: 25, 64, 111 (in Bulgarian); 301, 337, 383 (in English).

The survakar masks and costumes as an example of the traditional production of home-made ritual objects are indicated on pages: 116 (in Bulgarian); 388 (in English).

In the regional list of Pernik region the element is present in the following parts:

- **“Traditional Rites and Feasts”** in the rubric **„Traditional celebration of for ecclesiastical and popular Orthodox feasts”/ “Celebration of St. Basil’s Day” / “Surva”**, indicated on pages: 196 (in Bulgarian); 450 (in English).
- **“Traditional Dances and Children’s Games”**, in the rubric **„Performance of ritual dances”/ “St. Basil’s Day”** – on pages: 198 (in Bulgarian); 452 (in English).

- „Traditionals crafts and traditionals production of home-made objects or products”, in the rubric „Making ritual and feast objects (survakar masks and costumes)” on the pages: 199 (in Bulgarian); 453 (in English).

The same can be followed in the electronic version on the internet address pointed above.

The excerpt from the inventory in the Bulgarian language is as follows:

National Inventory of Intangible Cultural Heritage Elements

Excerpt

Domains:

- social practices, rituals and festive events
- knowledges and practices concerning nature and the universe
- traditional craftsmanship

The element of intangible cultural heritage:

The Folk Feast Surova in Pernik Region

Standard name of the element:

Surova, Surva, Sirova, Survakari games, St. Basil's Day, New Year

Area of distribution:

The folk feast Surova with the traditional masquerade games is a live practice in the following towns and villages in Pernik region: Bela Voda, Yardzhilovtsi, Dragichevo, Kralev Dol, Lyulin, Batanovtsi, Cherna Gora, Leskovets, Meshtitsa, Golemo Buchino, Bogdanov Dol, Vitanovtsi, Rasnik, Kovachevtsi, Sirishtnik, Kosacha, Chepino, Svetlya, Gabrov Dol, Lobosh, Elov Dol, Divlya, Izvor, Stefanovo, Drugan, Begunovtsi, Kosharevo, Velkovtsi, Dolna Sekirna, Gigintsi, Noevtsi, Slakovtsi, Radomir, Kopanitsa, Divotino, Peshtera, Kalishte, Zemen, Dren, Rakilovtsi, Banishte.

Sinthesized description:

The Folk Feast Surova in Pernik region takes place every year on 13th and 14th of January – New Year according to the old Julian calendar. For local communities nowadays

Surova is the most favourite feast. The core of the element is the masquerade ritualism which for many generations has served as a positive transition from the old to the new year. The immediate participants of these ancient but still alive New Year rites are survakari masquerade groups, playing and going around the villages. All participants wear masks; some of them perform special masquerade roles, e.g. “the leader”, “the newlyweds”, “the priest”, “the bear with the bear-leaders”.

In the evening of January 13th, survakari go to the village centre, light fires and play around them, and tease the people watching around. They also visit other neighbouring villages or meet other masquerade groups. They all play the ring dance horo and have fun. Early in the morning of January 14th the masked men gather together again to walk over the village and visit every house. In all houses, they ritually “marry the young couple”, and “the bear mauls for good health”. The hosts are waiting for them with a ritually set table, treat them to a good meal and give them presents. The visit of the masked men to each house is a must.

Bearers and practitioners of the element:

By the beginning of the 20th century only the young single men from the community masked themselves because the element once attained initiation functions directly related to men’s initiation and marriage. Nowadays the masquerade games involve as participants men and women of all ages and children.

Age category of bearers and practitioners:

All people, irrespective of their ages

Sex:

Both sexes.

Social and professional categories:

All kinds of social and professional categories.

Present status of the element:

The core of the element is the masquerade ritualism which for many generations has served as a positive transition from the old to the new year. The immediate participants of

these ancient but still alive new year rites are survakari masquerade groups, playing and going around the villages.

The performers in the survakari masquerade games are groups formed in each village consisting of 50-60 people – men, women and children, performing their games in several dozens of villages. Generally for the region the participants in the masquerade groups are over 2500 people, called survakari, survashkare, sirviskare, mechkare. Practically the Feast includes village communities which have no survakari group of their own (usually because of the small number of inhabitants), since the masked groups visit all houses not only in their own village but in neighbouring villages as well.

A continuous form of communication among people from different social, professional and age groups is realized through the element's implementation based on handing down, assimilation and expression of traditional knowledge and skills, and through the integration of a certain recognized and approved by the feast way of thinking and feeling.

Surova plays a perspective-integrating role in the construction of a “bridge between the generations”. The attractiveness of the masquerade holiday experience appeals to the young people and raises their self-esteem as continuers of the tradition and interpreters of the cultural originality of their village communities.

Safeguarding measures:

1) Legislation:

In Bulgaria, the UNESCO Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage 2003 was ratified on 10.03.2006.

The Law of Safeguarding the Cultural Heritage was adopted by the National Assembly on 26.02.2009 – Cultural Heritage ACT, effective from 10.04.2009 promulgated in State Gazette № 19, 13.03.2009, last amended 15.06.2012: <http://www.unesco-bg.org/culture/bul-ich/?language=bg&article=documents§ion=regulations&post=14>

In 2001-2002 a team of experts prepared the electronic version of the Bulgarian National Inventory of the Intangible Cultural Heritage – “Living Human Treasures – Bulgaria. List of Activities”: <http://www.treasuresbulgaria.com/main.php>.

In 2004 the Inventory was published in a book: Живи човешки съкровища – България. Living Human Treasures – Bulgaria. Sofia: “Marin Drinov” Academic Publishing House, 2004 (a bilingual Bulgarian-English edition).

By order of the Minister of Culture, National commissions for carrying out the selections for the program “Living Human Treasures – Bulgaria” were established in 2008, 2010, 2012.

2) *Contribution of institutions:*

The idea of adding the Folk Feast of Surova to the National Representative List of the intangible cultural heritage was taken up by the communities themselves – by the bearers of the element, after informing them about the established and functioning National System “Living Human Treasures – Bulgaria”. According to the rules of the program, the institutional responsibility at local level for the implementation of the procedures was assumed by the Regional Historical Museum – Pernik. The initiative was supported by the regional and the municipal administrations, the municipalities in the villages where the element is practiced. The Department of Culture at the Municipality of Pernik cooperated in the gathering of representatives of all survakari groups when an official resolution to apply for national selection was adopted. The heads of the groups and the secretaries of the community centres in no time collected and submitted archival and contemporary photographs, amateur and professional films about the Surova Feast in Pernik region for the elaboration of the needed documentation, as well as materials on the appearances of the survakari groups in the country and abroad on other occasions. An orderly organization of collecting signatures stating the free and informed consent of each participant in the survakari group was implemented in the villages. Within a week only, several thousand signatures were collected from 31 villages in the region. The specialists from the Department of Culture at the Municipality of Pernik and from the regional administration collected additional information about the feast in all villages in the region.

The participants in the Surova Folk Feast were informed about the meetings of the experts from the National Council for Intangible Cultural Heritage at the Ministry of Culture and about the progress of the selection. Whenever possible the values of the element, the importance of its safeguarding, and its addition to the National List of the Intangible Cultural Heritage were popularized to the general public. An active media campaign was conducted which reached even the smallest settlements in the region. The participation of the communities and the groups – bearers of the element was direct and large-scale.

After the nomination of the Surova Feast in Pernik Region at national level, it received the undivided support of the National Council for ICH by the resolution to elaborate its application for adding it to UNESCO's Representative List of the Intangible Cultural Heritage

of Humanity. The leaders of the survakari groups on their own initiative established an organization for the elaboration of the needed documentation, declaring their free and informed consent.

The elaboration of the application for inscription to the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity was coordinated by the Ministry of Culture of the Republic of Bulgaria and was implemented by experts from the Institute of Ethnology and Folklore Studies with Ethnographic Museum at BAS, in collaboration with the Regional Historical Museum – Pernik, with the active support of the Regional and the Municipal administrations of the town of Pernik, the municipalities and the community centres in the region.

3) *Envisaged safeguarding measures:*

Progress of the legislative frame for the safeguarding of the element.

Field researches in order to update the scientific information about the element, preserving the information in the archive funds, modernisation of archives for safeguarding and popularisation of the element.

The municipal administrations with the culture departments in the region of Pernik, the Regional Historical Museum and the local museums in the smaller villages study, document, keep and popularize the traditional masquerade games on Surova and financially support them.

In order to maintain the Surova Feast the Municipality of Pernik established in 1966 the Festival of Masquerade Games. Nowadays it takes place at the end of January every year – two weeks after it has been held in the villages. From the very beginning, although announced as “regional”, the festival incorporated groups for masquerade games from the whole country and acquired a national character. The festival in Pernik stimulates the revival of the masquerade games in a number of villages and the appearance of other festival events in urban environment. In 1985 its statute became international under the title of International Festival of Masquerade Games Surova. Nowadays more than 100 groups with more than 6000 masked performers take part in this festival with international participation. National and foreign media actively cover the events. The general interest in the Surova Feast with the masquerade games further motivates its bearers to protect and pass the element with care. The element’s addition to the National Representative List of elements of the intangible cultural heritage in 2012 is an acknowledgement of its value and guarantees the engagement of the governmental institutions in its safeguarding.

Involvement and agreement of communities:

Representatives of the communities (masquerade groups from 36 villages in Pernik region) support the preparing of application for adding the element to UNESCO's Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

The Regional Historical Museum – Pernik, Municipality of Pernik, community centers (chitalishta) give support and assistance to preparation of the candidature.

The Institute of Ethnology and Folklore Studies with Ethnographic Museum at the Bulgarian Academy of Sciences has provided archive data and experts who were involved in preparing the nomination of the element for inscription in the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Prepared by:

Iglika Mishkova – IEFSEM-BAS

Milena Lyubenova – IEFSEM-BAS

Tsvetana Manova – ethnologist

А5С34
Долн

ЖИВИ
ЧОВЕШКИ
СЪКРОВИЩА
—
БЪЛГАРИЯ

София • 2004

Академично издателство „Марин Дринов“

Долн
198

НАЦИОНАЛНА НОМЕНКЛАТУРА

ТРАДИЦИОННИ ОБРЕДИ И ПРАЗНИЦИ

Националната номенклатура на традиционните обреди и празници представя групови дейности, умения и знания. Семейната, календарната и трудовата обредност, празниците на селото и града определят ритъма на живот на индивида и общността. Те придават жизненост на локалното, регионалното и националното и поддържат многообразието на етническото и религиозното.

Традиционните обреди и празници включват във възможно най-цялостен вид старинни практики и представи, които се предават от поколение на поколение. Те трябва да са жизнени, да функционират в естествената си среда, да запазват традиционния си смисъл, да се преживяват като представителни за общността.

Специфичните за етническите и религиозни общности обреди и празници могат и да не отговарят напълно на посочените критерии, ако играят важна роля за самоопределянето на общността.

- **СЕМЕЙНА ОБРЕДНОСТ:** РАЖДАНЕ, СВАТБА, ПОГРЕБЕНИЕ, СЮНЕТ, „ПОМАНА ЗА ЖИВ“ И ДР.
- **КАЛЕНДАРНА ОБРЕДНОСТ:** КОЛЕДА, ВАСИЛИЦА, ТРИ КРАЛЯ, РАМАЗАН, ПЕСАХ И ДР.
- **ТРУДОВА ОБРЕДНОСТ:** ЖЪТВА, СЕДЯНКА, ГРОЗДОБЕР И ДР.
- **ОБЩОСЕЛИЩНИ ПРАЗНИЦИ, СЪБОРИ, ПАНАИРИ:** НА ГЕРГЬОВДЕН, НА БАЙРАМ, „ДЕН НА ВИНОТО“ И ДР.
- **СПЕЦИФИЧНИ ЗА ЕТНИЧЕСКИ И РЕЛИГИОЗНИ ОБЩНОСТИ ОБРЕДИ И ПРАЗНИЦИ.**

ТРАДИЦИОННО ПЕЕНЕ И СВИРЕНЕ

Националната номенклатура представя музикални дейности, които съхраняват и поддържат старинната фолклорна музикална култура, като се изключват

ПЕРНИШКА ОБЛАСТ

ТРАДИЦИОННИ ПРАЗНИЦИ И ОБРЕДИ

ТРАДИЦИОННО ПРАЗНУВАНЕ НА СЕМЕЙНИ ПРАЗНИЦИ НА ЕТНИЧЕСКИ, СУБЕТНИЧЕСКИ И РЕЛИГИОЗНИ ОБЩНОСТИ

- РОДИЛНА ОБРЕДНОСТ
- СВАТБЕНА ОБРЕДНОСТ
- ПОГРЕБАЛНА ОБРЕДНОСТ

ТРАДИЦИОННО ПРАЗНУВАНЕ НА ПРАВОСЛАВНИ ЦЪРКОВНИ И НАРОДНИ ПРАЗНИЦИ

• ВАСИЛЪВДЕН	• СПАСОВДЕН
• ЙОРДАНОВДЕН	• ПЕТДЕСЕТНИЦА
• ИВАНОВДЕН	• СВ. ДУХ
• АНТОНОВДЕН	• ПЕТРОВДЕН
• АТАНАСОВДЕН	• ИЛИНДЕН
• БАБИНДЕН	• ПРЕОБРАЖЕНИЕ
• СВ. ХАРАЛАМПИЙ	• ГОЛЯМА
• ВЛАСОВДЕН	БОГОРОДИЦА
• ТОДОРОВДЕН	• МАЛКА
(ТОДОРОВА НЕДЕЛЯ)	БОГОРОДИЦА
• МЕСНИ ЗАГОВЕЗНИ	• КРЪСТОВДЕН
• СИРНИЦА (СИРНА	• ДИМИТРОВДЕН
НЕДЕЛЯ) —	• АРХАНГЕЛОВДЕН
КАРНАВАЛ	• СВ. МИНА
• БАБА МАРТА	• ВЪВЕДЕНИЕ
• БЛАГОВЕЩЕНИЕ	БОГОРОДИЧНО
• ЛАЗАРОВДЕН	• СВ. ЕКАТЕРИНА
• ВРЪБНИЦА	• ДИМИТРОВДЕН
(ЦВЕТНИЦА)	• СВ. ВАРВАРА
• ВЕЛИКДЕН	• СВ. САВА
• ГЕРГЪОВДЕН	• НИКУЛДЕН
• ПЕПЕРУДА	• ИГНАЖДЕН
• GERMAN	• КОЛЕДА
• СВ. СВ. КИРИЛ И	• СТЕФАНОВДЕН
МЕТОДИЙ	

ПРАЗНУВАНЕ НА ТРАДИЦИОННИ ХРАМОВИ ПРАЗНИЦИ (СЪБОРИ)

- СВ. ВАСИЛИЙ
- БОГОЯВЛЕНИЕ
ГОСПОДНЕ
- ТЕОДОР ТИРОН
- БЛАГОВЕЩЕНИЕ
- ЛАЗАРОВДЕН
- ВРЪБНИЦА
(ЦВЕТНИЦА)
- ВЪЗКРЕСЕНИЕ
ХРИСТОВО
- СВ. ГЕОРГИ
- СВ. СВ. КИРИЛ И
МЕТОДИЙ
- СВ. ВЪЗНЕСЕНИЕ
(СПАСОВДЕН)
- ПЕТДЕСЕТНИЦА
- СВ. ДУХ
- СВ. АПОСТОЛИ
ПЕТЪР И ПАВЕЛ
- СВ. ИЛИЯ
- ПРЕОБРАЖЕНИЕ
ГОСПОДНЕ
- УСПЕНИЕ НА СВ.
БОГОРОДИЦА
- РОЖДЕСТВО НА СВ.
БОГОРОДИЦА
- КРЪСТОВДЕН
- СВ. ДИМИТЪР
- СВ. АРХАНГЕЛ
МИХАИЛ
- ВЪВЕДЕНИЕ
БОГОРОДИЧНО
- СВ. НИКОЛА
- СВ. СТЕФАН

ТРАДИЦИОННО ПРАЗНУВАНЕ НА ДЕНЯ НА ГРАДА И СЕЛИЩЕТО (СЪБОРИ)

- ДЕН НА ГРАДА (СЕЛИЩЕТО)
- ПАНАИРИ
- ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРАЗНИЦИ

ТРАДИЦИОННИ ПРАЗНИЦИ НА ЕТНИЧЕСКИТЕ, СУБЕТНИЧЕСКИТЕ И РЕЛИГИОЗНИТЕ ОБЩНОСТИ

ТРАДИЦИОННО ПЕЕНЕ И СВирЕНЕ

(ШОПСКО-ГРАОВСКИ ИЗПЪЛНИТЕЛСКИ СТИЛ)

ПЕЕНЕ

- МНОГОГЛАСНО
ЖЕНСКО
ФОЛКЛОРНО ПЕЕНЕ
- ЕДНОГЛАСНО
ФОЛКЛОРНО ПЕЕНЕ
- ЕДНОГЛАСНО
ЕПИЧЕСКО
- ГРАОВСКО ПЕЕНЕ
(МЪЖКО И ЖЕНСКО)
- МНОГОГЛАСНО
ЖЕНСКО
ФОЛКЛОРНО ПЕЕНЕ
В ТРОЙНА
АНТИФОНИЯ

- МНОГОГЛАСНО ОПЛАКВАНЕ
ХЕТЕРОФОННО

ПЕЕНЕ СЪС СЪПРОВОД

- ЕДНОГЛАСНО ЕПИЧЕСКО ГРАОВСКО ПЕЕНЕ
(МЪЖКО И ЖЕНСКО) СЪС СЪПРОВОД
НА ГЪДУЛКА/ТАМБУРА

СВИРЕНЕ

- СВИРЕНЕ НА ГЪДУЛКА
- СВИРЕНЕ НА ГАЙДА
- СВИРЕНЕ НА ДВОЯНКА
- СВИРЕНЕ НА ТАМБУРА
- СВИРЕНЕ НА АКОРДЕОН
- СВИРЕНЕ НА ЦИГУЛКА
- СВАТЪАРСКО ГРУПОВО СВИРЕНЕ

ТРАДИЦИОННО ТАНЦУВАНЕ И ДЕТСКИ ИГРИ

ОБРЕДНО ТАНЦУВАНЕ НА:

- РЪЧЕНИЦА
- МАСКАРАДНИ ИГРИ
- СВАТБА
- ЛАЗАРОВДЕН
- КРАЛЪО ПОРТАЛЪО
- СЕДЯНКА
- ВАСИЛЪОВДЕН

ПРАЗНИЧНО ТАНЦУВАНЕ НА:

- ПРАВО ХОРО
- РЪЧЕНИЦА
- ПАЙДУШКО
- ДАЙЧОВО
- ЕЛЕНИНО
- СЕЛСКОТО
- КУКУНЕШКО
- ПЕТРУНИНО
- ГРАОВСКО
- ЙОВЕ
- ЧЕТВОРНО
- СИТНО ГРАОВСКО

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕТСКИ ИГРИ:

- ЧЕЛИК
- АШИЦИ
- СВИНКЯ
- ЖМИЧКА
- ВЪРТОЛОМЕ

ТРАДИЦИОННО РАЗКАЗВАНЕ

РАЗКАЗВАНЕ НА ТРАДИЦИОННИ ПРИКАЗКИ

- ВЪЛШЕБНИ
- ЗА ЖИВОТНИ
- РЕЛИГИОЗНИ
- ЛЕГЕНДИ
- БИТОВИ

РАЗКАЗВАНЕ НА ИСТОРИИ И ПРЕДАНИЯ

- ЗА СЕЛИЩЕТО
- ЗА МЕСТНОСТИ
- ЗА ОТДЕЛНИ РОДОВЕ
- ЗА ИСТОРИЧЕСКИ СЪБИТИЯ И ГЕРОИ

РАЗКАЗВАНЕ НА ФОЛКЛОРЕН ХУМОР

- ХУМОРИСТИЧНИ ПРИКАЗКИ
- АНЕКДОТИ
- ВИЦОВЕ
- НЕБИВАЛИЦИ
- НАДЛЪГВАНИЯ
- ПАРОДИИ

ТРАДИЦИОННИ ЗАНАЯТИ, ДОМАШНИ ДЕЙНОСТИ И ПОМИНЪЦИ

- ГРЪНЧАРСТВО
- КОВАЧЕСТВО
- ЗВЪНЧАРСТВО
- ЗИДАРСТВО
- КАМЕНОДЕЛСТВО И КАМЕННА ПЛАСТИКА
- ИЗРАБОТВАНЕ НА ПРЕДМЕТИ ОТ РАСТИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ (КОШНИЧАРСТВО)
- ТЪКАНЕ НА ТРАДИЦИОННИ ПРЕДМЕТИ
- ИЗРАБОТВАНЕ НА
- ТРАДИЦИОННА ВЕЗБЕНА
- ОРНАМЕНТИКА
- ИЗРАБОТВАНЕ НА ШИТА ДАНТЕЛА
- ПЛЕТЕНЕ НА ДАНТЕЛА
- ОРЪЖЕЙНИЧЕСТВО
- ИЗРАБОТВАНЕ НА ПРЕДМЕТИ ЗА ОБРЕДИ И ПРАЗНИЦИ (СУРВАКАРСКИ МАСКИ И КОСТЮМИ)

☞

- ТРАДИЦИОННО ПРОИЗВОДСТВО НА
- ВИНО
- ТРАДИЦИОННО

Living Human Treasures — Bulgaria

Изданието е
спечелило
конкурс на
Националния
център за
книгата

Изданието се осъществява в изпълнение
на Комуникационната стратегия за подготовка
на членството на България в Европейския съюз

Sofia • 2004
Academic Publishing House “Marin Drinov”

NATIONAL LIST

TRADITIONAL RITES AND FEASTS

The National List of the traditional rites and feasts represents group activities, skills and knowledge. Family, calendar and working rites, as well as village and city feasts and fairs, determine the rhythm of individual and community life. They keep the local, the regional and the national peculiarities alive and keep sustainable the varieties in ethnic and religious specifics.

Traditional rites and feasts contain intact ancient practices transmitted from generation to generation. In order to be included in the List they have to be still a life practice, to function in their natural environment, to have preserved their traditional meaning, as well as to be emblematic for a certain community.

Some rites and feasts, which do not cover those criteria but are considered specific for a definite ethnic or religious communities, might also be included in a case of being important for its self-awareness.

- **FAMILY RITES:** BIRTH GIVING, WEDDING, FUNERAL, *SYUNET*, "*POMANA*" OF A LIVING PERSON, ETC.
- **CALENDAR RITES:** CHRISTMAS, ST. BASIL'S DAY, *TRI KRALYA*, RAMADAN, *PESAH*, ETC.
- **WORKING RITES:** WHEAT HARVEST, WORKING-BEE, VINTAGE, ETC.
- **VILLAGE AND CITY FEASTS AND FAIRS:** ON ST. GEORGE'S DAY, BAYRAM, CELEBRATION OF "THE DAY OF THE WINE", ETC.
- **RITES AND FEASTS EMBLEMATIC FOR A PARTICULAR ETHNIC OR RELIGIOUS COMMUNITY**

PERNIK REGION

TRADITIONAL RITES AND FEASTS

TRADITIONAL CELEBRATION OF FAMILY RITES OF THE ETHNIC, SUB-ETHNIC AND RELIGIOUS COMMUNITIES

- BIRTH GIVING RITES
- WEDDING RITES
- FUNERAL RITES

TRADITIONAL CELEBRATION OF ECCLESIASTICAL AND POPULAR ORTHODOX FEASTS

- ST. BASIL'S DAY
- ST. JORDAN'S DAY
(EPIPHANY)
- ST. JOHN'S DAY.
- ST. ANTHONY'S DAY
- ST. ATHANASIUS' DAY
- MIDWIVES' DAY
- ST. HARALAMPI'S DAY
- ST. VLASIY'S DAY
- ST. THEODORE'S DAY,
ST. THEODORE'S
WEEK
- SHROVETIDE
- STRICT SHROVETIDE,
THE WEEK OF THE
STRICT SHROVETIDE
— CARNIVAL
- *BABA MARTA*
(GRANNY MARCH)
- ANNUNCIATION
- ST. LAZARUS' DAY
- PALM SUNDAY
- EASTER
- ST. GEORGE'S DAY
- *PEPERUDA*
- *GERMAN*
- STS. CYRIL AND
METHODIUS
- ASCENSION DAY
- ST. TRINITY/
PENTECOST/
WHITSUNDAY
- THE HOLY GHOST/
WHITSUNTIDE
- STS. PETER AND PAUL
- ST. ELIAS' DAY
- TRANSFIGURATION
- DORMITION OF THE
HOLY VIRGIN
- NATIVITY OF THE
HOLY VIRGIN
- FEAST OF THE HOLY
CROSS
- ST. DEMETRIUS' DAY
- MICHAELMAS
- ST. MINA'S DAY
- PRESENTATION OF
THE BLESSED VIRGIN
- ST. CATHERINE
- ST. BARBARA
- ST. SAVA
- ST. NICHOLAS' DAY

- ST. SPIRIDON'S DAY
- ST. IGNATIUS' DAY
- CHRISTMAS
- ST. STEPHAN'S DAY

**TRADITIONAL CELEBRATION OF PATRON
SAINT'S DAYS (FAIRS)**

● ST. BASIL	WHITSUNTIDE
● ST. JORDAN
(EPIPHANY)	● STS. PETER AND PAUL
● ST. THEODORE TIRON	● ST. ELIAS
● ANNUNCIATION	● TRANSFIGURATION
● SATURDAY OF
LAZARUS	● DORMITION OF THE
HOLY VIRGIN
● PALM SUNDAY	● NATIVITY OF THE
HOLY VIRGIN
● EASTER	● FEAST OF THE HOLY
CROSS
● ST. GEORGE	● ST. DEMETRIUS
● STS. CYRIL AND
METHODIUS	● MICHAELMAS
● ASCENSION DAY	● PRESENTATION OF
THE BLESSED VIRGIN
● ST. TRINITY/
PENTECOST/
WHITSUNDAY	● ST. NICHOLAS
● THE HOLY GHOST/	● ST. STEPHAN

**TRADITIONAL CELEBRATION OF THE DAY
OF THE TOWN OR THE VILLAGE (FAIRS)**

- DAY OF THE TOWN (VILLAGE)
- FAIRS
- PROFESSIONAL FEASTS

**TRADITIONAL FEASTS EMBLEMATIC
FOR A PARTICULAR ETHNIC OR RELIGIOUS
COMMUNITY**

TRADITIONAL SINGING AND MUSIC PLAYING

(SHOPP PERFORMANCE STYLE)

SINGING

● MULTIPART WOMEN'S
FOLK SINGING	● ONE PART <i>GRAOVO</i>
REGION EPIC MEN'S/
WOMEN'S FOLK
SINGING
● ONE PART WOMEN'S
FOLK SINGING	

- MULTIPART WOMEN'S FOLK SINGING IN A TRIPPLE ANTIPHONY
- MULTIPART HETEROPHONIC LAMENTATIONS

SINGING WITH AN ACCOMPANIMENT

- ONE PART *GRAOVO* REGION EPIC MEN'S/ WOMEN'S FOLK SINGING WITH *GĀDULKA/ TAMBOURA* ACCOMPANIMENT

MUSIC PLAYING

- *GĀDULKA* PLAYING
- BAGPIPE PLAYING
- *DVOYANKA* PLAYING
- *TAMBOURA* PLAYING
- ACCORDION
- PLAYING
- VIOLIN PLAYING
- WEDDING BAND PLAYING

TRADITIONAL DANCES AND CHILDREN'S GAMES

PERFORMANCE OF RITUAL DANCES:

- RACHENITSA
- MUMMER'S PLAYS
- ON WEDDING
- ON ST. LAZARUS' DAY
- KRALYO PORTALYO
- ON WORKING BEE
- ON ST. BASIL'S DAY

PERFORMANCE OF FEAST DANCES:

- PRAVO HORO
- RACHENITSA
- PAYDUSHKO
- DAYCHOVO
- ELENINO
- SELSKOTO
- KUKUNESHKO
- PETRUNINO
- GRAOVSKO
- YOVE
- CHETVORNO
- SITNO GRAOVSKO

PERFORMANCE OF CHILDREN'S GAMES:

- CHELIK
- ASHITSI
- SVINKYA
- ZHMICHKA
- VARTOLOME

TRADITIONAL NARRATION

NARRATION OF TRADITIONAL FOLKTALES:

- FAIRY TALES
- ANIMAL TALES
- RELIGIOUS TALES
- LEGENDS
- NOVELISTIC TALES

NARRATION OF STORIES AND SAGAS:

- ABOUT THE SETTLEMENT
- ABOUT PLACES AND FAMILIES
- ABOUT HISTORICAL EVENTS AND CHARACTERS

NARRATION OF FOLK HUMOR:

- HUMOROUS TALES
- ANECDOTES AND JOKES
- TALES OF LYING
- PARODIES

TRADITIONAL CRAFTS AND TRADITIONAL PRODUCTION OF HOME-MADE OBJECTS OR PRODUCTS

● POTTERY	OBJECTS
● BLACK SMITHERY	● MAKING
● SHEEP AND CATTLE BELL SMITHERY	TRADITIONAL EMBROIDERY
● TRADITIONAL STONE-MASONRY	ORNAMENTATION
● GRAVESTONE MAKING AND FOLKLORE STONE	● MAKING EMBROIDERED LACES
PLASTIC ART	● MAKING HAND-KNITTED LACES
● MAKING OBJECTS FROM VEGETAL STUFF (BASKETS)	● GUN SMITHERY
● WEAVING TRADITIONAL	● MAKING RITUAL AND FEAST OBJECTS (SURVAKAR MASKS AND COSTUMES)

● TRADITIONAL PRODUCTION OF	WINE
	● TRADITIONAL

Нематериално културно наследство

ЕЛЕМЕНТИ, вписани в Националната представителна листа на нематериалното културно наследство „Живи човешки съкровища – България”

2008 г.

1. Сфера на НКН – „Традиционни обреди и празници”

Име на проекта – „Нестинарството – българска магия с огнена жаравя” (за с.Българи, община Царево)

Институция – Регионален исторически музей – гр.Бургас

Носител – Група от с.Българи, община Царево (ръководител Михаил

2. Сфера на НКН – „Традиционни обреди и празници”

Име на проекта – „Калуша – стародавен обред, запазен за поколения”

Институция – Народно читалище „Никола Й. Вапцаров”, с.Хърлец, община Козлодуй, област Враца

Носител – Състав за автентичен фолклор „Калушари”

3. Сфера на НКН – „Традиционни обреди и празници”

Име на проекта – „Традиционна Васишка сватба”

Институция – Народно читалище „Гео Милев”, гр. Момин проход, община Костенец, област София

Носител – Фолклорен ансамбъл „Момин проход”

4. Сфера на НКН – „Традиционни занаяти, домашни дейности и поминъци/Оръжейничество”

Име на проекта – „Дянко Дянков – майсторът на старинни оръжия от град Априлци”

Институция – Народно читалище „Просвета”, гр.Априлци и Музей на народните художествени занаяти и приложни изкуства – гр.Троян, област Ловеч

Носител – Дянко Дянков (оръжейник, ножар, изработващ и калаени павури)

5. Сфера на НКН – „Традиционно пеене и свирене/ Двугласно женско/ мъжко фолклорно пеене от гр. Неделино и Неделински район”

Име на проекта – „Двугласното пеене в гр. Неделино”

Институция – Народно читалище „Светлина”, гр.Неделино, област Смолян

Носител – Група за автентично пеене (ръководител Анета Емилова)

2010 г.

1. Сфера на НКН – „Традиционно разказване”

Име на проекта – „Чуйте и ще знаете”

Институция – Народно читалище „Миньор – 2005”, гр.Перник, община Перник, област Перник

Индивидуален носител – разказвачка (Лидия Евтимова Добревска – гр.Брезник, община Брезник, област Перник)

2. Сфера на НКН – „Традиционни обреди и празници”

Име на проекта - „Срещнали се два буенеца – питали са”

Институция – Народно читалище „Напредък – Юпер 1915”, с.Юпер, община Кубрат, област Разград

Носител – Група за изворен фолклор и обичаи

3. Сфера на НКН – „Традиционни обреди и празници”

Име на проекта – Маскарадна игра „Джамал” (с.Кошов, община Иваново, област Русе)

Институция – Регионален исторически музей, гр.Русе

Носител – Група за автентичен фолклор

4. Сфера на НКН – „Традиционно танцуване и детски игри”

Име на проекта – „Пролетни хора на песен от гр.Баня, Карловско”

Институция – Народно читалище „Св. Св. Кирил и Методий”, гр.Баня, община Карлово, област Пловдив

Носител – Група за изворен фолклор

5. Сфера на НКН – “Традиционно пеене и свирене”

Име на проекта - „Песента – минало, настояще и бъдеще”

Институция – Народно читалище „Св. Св. Кирил и Методий – 1926”, с.Сатовча, община Сатовча, област Благоевград

Група – Женска група на „Високо пеене”, Детска група на „Високо пеене”

2012 г.

1. Сфера на НКН – „Традиционно пеене и свирене”

Име на проекта – „Добърски баби – пазители на традиционния обред Водици”

Институция – Народно читалище „Просвета – 1927”, с.Добърско, община Разлог, област Благоевград

Групов носител – група „Добърски баби”

2. Сфера на НКН – „Традиционно пеене и свирене”

Име на проекта – „Да съхраним дунавските ритми в с.Антимово”

Институция – Народно читалище „Развитие – 1926”, с.Антимово, община Видин, област Видин

Групов носител – Духова музика „Дунавски ритми”

3. Сфера на НКН – „Традиционни занаяти, домашни дейности и поминъци – Дървообработване и дърворезба”

Име на проекта – „От извора днес, за да ни има утре”

Институция – Народно читалище „Братство – 1869”, гр.Кюстендил, област Кюстендил

Индивидуален носител – Стефан Алексов Петров от с.Ломница

4. Сфера на НКН – „Традиционни занаяти, домашни дейности и поминъци – килимарство”

Име на проекта – „Чипровски килим”

Институция – Народно читалище „Петър Богдан – 1909”, гр.Чипровци, област

Монтана

Групов носител – Женска фолклорна група и млади (Иванка Ивайлова и Захаринка Ивайлова)

5. Сфера на НКН – „Традиционни празници и обреди – Празнуване на Васильовден (Сурва)“

Име на проекта – „Народния празник Сурва в Пернишко“

Институция – Регионален исторически музей, гр. Перник, област Перник

Групов носител – Сурвакарски групи от 31 селища.

REPRESENTATIVE LIST OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE OF THE REPUBLIC OF BULGARIA

2008

1. Section: Traditional rites and feasts

Project name: "Nestinarstvo, messages from the past: the Panagyr of Saints Constantine and Elena in the village of Bulgari"

Nominating institution: Regional Historic Museum - Bourgas

Bearer: A group from v. Bulgari, Tzarevo Municipality (headed by Michail Michailov)

2. Section: Traditional rites and feasts

Project name: "Kalusha – long-standing tradition kept for the generations to come"

Nominating institution: People's Chitalishte (Community Cultural Center) "Nicola Y. Vaptzarov", v. Hurletz, Kozlodui Municipality, District Vratza

Bearer: "Kalushari" group for authentic folklore

3. Section: Traditional rites and feasts

Project name – "Traditional Vasilitsa Wedding"

Nominating institution: People's Chitalishte (Community Cultural Center) "Geo Milev", town of Momin Prohod, Kostenetz Municipality, District Sofia

Bearer: "Momin prohod" folklore ensemble

4. Section: Traditional crafts and traditional production of home-made objects or products/ gun smithery

Project name: "Dyanko Dyankov – master of ancient weapons from the town of Apriltsi"

Nominating institution: People's Chitalishte (Community Cultural Center) "Prosveta", town of Apriltsi and Museum of Art Crafts and Applied Arts, town of Troyan, District Lovech

Bearer: Dyanko Dyankov (weapon craft master, knife master, also crafting tin alloy vessels)

5. Section: Traditional singing and music playing/ two part women's or man's folk singing from the town of Nedelino and from Nedelino region

Project name: "Two-part singing in the town of Nedelino"

Nominating institution: People's Chitalishte (Community Cultural Center) "Svetlina", town of Nedelino, District Smolyan

Bearer: Group for authentic singing (headed by Aneta Emilova)

2010

1. Section: Traditional narration

Project name - "Listen and you will know"

Nominating institution: People's Chitalishte (Community Cultural Center) "Minyor – 2005", town of Pernik, Pernik Municipality, District Pernik

Individual bearer: a story teller (Lidia Evtimova Dobrevska – town of Breznik, Breznik Municipality, District Pernik)

2. Section: Traditional rites and feasts

Project name: "Two buenets met and started a talk"

Nominating institution: People's Chitalishte (Community Cultural Center) "Napredak – Yuper", v. Yuper, town of Kubrat, Kubrat Municipality, District Razgrad

Bearer: Group for source folklore and customs

3. Section: Traditional rites and feasts

Project name: Mask game "Djamal" (v. Koshov, Municipality of Ivanovo, District Rousse)

Nominating institution: Regional Historic Museum - Russe

Bearer: group for authentic folklore

4. Section: Traditional dancing and children's games

Project name: "Spring folklore dancing on songs from town of Banya, Karlovsko"

Nominating institution: People's Chitalishte (Community Cultural Center) "St. St. Cyril and Methodius", town of Banya, municipality of Karlovo, District Plovdiv

Bearer: group for source folklore

5. Section: Traditional singing and music playing

Project name: "The song – past, present and future"

Nominating institution: People's Chitalishte (Community Cultural Center) "St. St. Cyril and Methodius - 1926", town of Satovcha, municipality of Satovcha, District Blagoevgrad

Group bearer: Female group "High voice singing", Children group for "High voice singing"

2012

1. Section: Traditional singing and music playing

Project name: "Dobarsko babi – keepers of the traditional ritual Voditsi"

Nominating institution: People's Chitalishte (Community Cultural Center) "Prosveta – 1927", v. Dobarsko, Municipality of Razlog, District Blagoevgrad

Group bearer: "Grand mothers from Dobarsko"

2. Section: Traditional singing and music playing

Project name: "Let's preserve the Danube rhythms in v. Antimovo"

Nominating institution: People's Chitalishte (Community Cultural Center) "Razvitie – 1926", v. Antimovo, Municipality of Vidin, District Vidin

Group bearer: Aerophonic music "Danube rhythms"

3. Section: Traditional crafts and traditional production of home-made objects or products/ wood processing and woodcarving

Project name: "Today from the source so that we can continue existing tomorrow"

Nominating institution: People's Chitalishte (Community Cultural Center) "Bratstvo – 1869", town of Kustendil, District Kustendil

Individual bearer: Stefan Alexov Petrov from v. Lomnitsa

4. Section: Traditional crafts and traditional production of home-made objects or products/ carpet making (of carpets typical for the region of Chiprovtsi).

Project name: "Carpets from Chiprovtsi"

Nominating institution: People's Chitalishte (Community Cultural Center) "Peter Bogdan– 1909", town of Chiprovtsi, District Chiprovtsi

Group bearer: Female folklore group and youngsters (Ivanka Ivaylova and Zaharinka Ivaylova)

5. Section: Traditional rites and feasts /St. Basil's day

Project name: "The national *Surva* [St. Basil's Day] celebration in region of Pernik"

Nominating institution: Regional Historic Museum - Pernik, district Pernik

Group bearer: Surva groups from 31 locations